

УДК 371.32

ВИКОРИСТАННЯ ФРЕЙМ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

(Пісна Т. М., аспірантка)
КДПУ м. Кривий Ріг, Україна

Формування основних вимог до процесу сучасної професійної підготовки фахівців базується на підвищенні рівня їх компетентності, формуванні здібностей до ефективного застосування знань на основі переробки та трансформації відповідно до умов, що наявні в сучасному соціальному просторі. Нові реалії сьогодення та зміни, які відбуваються в освітній системі постійно супроводжуються розробкою, впровадженням та використанням інноваційних технологій.

Ефективним інструментом у процесі підготовки здобувачів освіти сучасності і є фреймова технологія.

Сьогодні поняття фреймової технології є достатньо дослідженим. Найбільш детально розглянуто основні аспекти фреймової технології в роботах М.Уразової та Ш.Ешпулатова, які акцентують увагу на фреймовій технології як способу формування самостійного критичного мислення у вихованців закладів освіти, також автори підкреслюють, що дана технологія дозволяє здобувачам освіти об'єктивувати складні взаємозв'язки між різними науковими поняттями, сприяє підвищенню навчальної мотивації та продуктивності освітньої діяльності [3. с. 163].

Аналіз наукових праць свідчить про те, що фреймова технологія, це перш за все педагогічна технологія, яка надає можливість здобувачам освіти узагальнювати, структурувати та систематизувати отриману інформацію у вигляді схем, таблиць, матриці, бланків шляхом заповнення відповідних слотів [1. с. 146].

Актуальність і перспективність використання в педагогічній діяльності елементів фреймової технології полягає в тому, що фреймування є ефективним засобом формування у здобувачів освіти системного мислення, допомагає узагальнити та закріпити теоретико-методологічні уміння; поглибити і розширити інформаційне наукове поле; сформувати вміння використовувати навчальну та наукову літературу; розвивати пізнавальні здібності, творчу ініціативу, самостійність, відповідальність та самоорганізованість; розвивати самостійність прийняття рішень та здібності до науково-дослідницької діяльності.

Основною метою роботи є аналіз особливостей фреймової технології, як засобу оптимізації навчальної діяльності здобувачів освіти першого року навчання у закладах фахової освіти під час викладання предмета «Біологія».

В першу чергу це обумовлено тим, що великий потік інформації, збільшення кількості навчальних предметів у освітньому закладі, а також значний обсяг знань з усіх предметів вимагають згорнутого, компактного вигляду подачі інформації навчального матеріалу. Згорнути й компактно подати навчальний

матеріал можна шляхом використання фреймового способу подання знань, який отримав свою назву від поняття «фрейм» [2. с. 5].

Фрейм – це продукт, як індивідуальний, так і груповий. Передбачає роботу в парах, у групах, що дає можливість навчатися культурі спілкування, відповідальності за створення продукту навчання, здатності до узагальнення.

На заняттях з предмета «Біологія» навчальний матеріал деяких тем можна представити у вигляді схем, формул, асоціативних малюнків, символів, які сприяють згортанню, спрощенню, візуалізації тієї інформації, яку необхідно засвоїти учасникам освітнього процесу. Також за допомогою фреймової моделі можна стискати, структурувати та систематизувати інформацію в певні таблиці та матриці. Викладач під час заняття пропонує власне бачення навчального матеріалу у вигляді фрейму, то це має бути не просто ознайомлення з уже готовим продуктом, а співпраця, співтворчість викладача та вихованця у процесі вивчення певної теми. Викладач може запропонувати здобувачам освіти вдома доопрацювати частини фрейму, додати інформацію з різних джерел, висловити власне бачення порушеної проблеми, поставити низку проблемних запитань та оформити у вигляді постеру, навчального проекту, презентації, тощо. Лише за таких умов буде забезпечене активне сприймання, адекватне розуміння і міцне запам'ятовування навчальної інформації.

Отже, організація здобуття знань за допомогою фреймових технологій надає можливість формуванню загальноосвітніх компетентностей, ціннісних орієнтирів і набуття досвіду, що дозволить виховати компетентну особистість, яка спроможна критично мислити, вирішувати навчальні завдання і розв'язувати життєві проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зозуля О. В. Фреймова технологія як засіб оптимізації навчальної діяльності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти / О. В. Зозуля // Збірник наукових праць ХДУ (Педагогічні науки). – Херсон: ХДУ. 2017. – Вип. 80(3). – С. 144-147.
2. Колодочка Т.Н. Фреймовое обучение как педагогическая технология: автореф. дис. канд. пед. наук. Краснодар. Кубанский гос.ун-т. – 2004. – 20 с.
3. Уразова М. Б., Эшпулатов Ш. Н. Фреймовая технология как способ формирования самостоятельного мышления студентов педагогических вузов / М. Б. Уразова, Ш. Н. Эшпулатов // Вестник ТГПУ. – 2011. – Вып. 4(106). – С. 163-165.